

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21569/2022
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Горан Стефановић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Одељење у Лесковцу и Општине Власотинце, коју заступа Општински правобранилац Власотинце, ради утврђења права на непокретности и по тужби за главно мешање тужилаца ББ, ВВ, ГГ, ДД, свих из ..., ЂЂ из села ..., Општина Власотинце, чији је пуномоћник Милорад Марјановић, адвокат из ..., против тужених АА, Републике Србије и Општине Власотинце, ради утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији тужиле АА, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2461/20 од 22.02.2022. године, у седници већа одржаној 26.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле АА изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2461/20 од 22.02.2022. године у ставовима другом, трећем, шестом и осмом изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2461/20 од 22.02.2022. године, донетом након одржане расправе пред тим судом, ставом првим изреке, укинута су пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 9418/15 од 05.04.2016. године и допунска пресуда истог суда П 9418/15 од 11.01.2018. године, исправљена решењем тог суда П 9418/15 од 12.12.2018. године и пресуђено тако што је, ставом другим изреке одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле АА да се према туженој Републици Србији, као власнику добра, и туженој Општини Власотинце, као кориснику дела кп бр. .. у КО Власотинце на месту званом „ЕЕ“, утврди да је тужилца по основу реализоване купопродаје свог правног претходника и савесне вишегодишње државине, корисник дела кп. бр. ..., који је саставни део парцеле тужиле као прилазница до кп. бр. ..., у описаним мерама и границама, а укупној површини од 119м², па да се тужене Република Србија и Општина Власотинце обавезу да тужилци признају право трајног коришћења означене парцеле, а СКН у Власотинцу да тужилцу упише као корисника на описаном обиму земљишта. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиле АА у делу којим је тражила да се утврди према туженој Општини

Власотинце, ништавим и без правног основа статус парцеле кп бр. .. као јавно грађевинско земљиште, а по основу одлуке Скупштине Општине Власотинца и уписом код СКН Власотинце по основу извршеног авиоснимања као некатегорисани пут, као и да се наложи СКН Власотинце да категоризацију на име корисника Скупштине општине Власотинце измени брисањем. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца - главних умешача по тужби за главно мешање ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ да се према туженима АА, Општини Власотинце и Републици Србији утврди да кп. бр. .. на месту званом „ЕЕ“, по култури јавно грађевинско земљиште - некатегорисани пут, укупне површине 209м², у КО Власотинце, представља државну својину Републике Србије и корисника тужене Општине Власотинце као добро у општој употреби, те да тужиоци имају право коришћења наведене парцеле ради пролажења колима и пешице до својих кућних плацева. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев ових тужилаца по тужби за главно мешање којим су тражили да се тужена АА обавезе да уклони двокрилну металну капију са кп. бр. .. на тремеји са кп бр. .. и .. у КО Власотинце, и уклони новосаграђену ограду од дрвених стубова летви и плетене жичане мреже у дужини од 4,40м и висини од 1,50м на границу између кп. бр. .. и кп бр. ..., и то са истока од бетонске ограде - бунара у правцу запада до североисточног угла гараже и омогући тужиоцима несметано пролажење колима и пешице, као и коришћење целе кп бр. .. у КО Власотинце. Ставом шестим изреке, обавезана је тужила АА да туженој Републици Србији накнади трошкове поступка у износу од 2.000,00 динара а Општини Власотинце трошкове поступка, насталих до спајања парница, у износу од 66.000,00 динара. Ставом седмим изреке, обавезан је тужилац по тужби за главно мешање ББ да туженој Општини Власотинце накнади трошкове поступка у износу од 49.500,00 динара. Ставом осмим изреке, обавезани су тужила АА и тужиоци по тужби за главно мешање да туженој Републици Србији солидарно исплате на име трошкова поступка насталих након спајања парнице износ од 18.000,00 динара и туженој Општини Власотинце износ од 156.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила АА је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка учињених у поступку пред другостепеним судом, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у делу у коме се побија ревизијом тужиле применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/2011 ... 10/2023) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује. У поступку пред другостепеним судом није дошло до погрешне или неправилне примене одредаба парничног поступка које би представљале дозвољени разлог за ревизију према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиле сада покојни ЖЖ као купац по закљученом уговору о купопродаји непокретности од 33 као продавца, купио је кућу са кућним плацем и новом зградом, двориштем површине 5 ари и делом винограда у саставу кућног плаца површине 3 ара. У уговору је наведено да се кућа и кућни плац воде по поседовном листу бр. .. као парцела бр. ..., а део

винограда као парцела .. у КО Власотинце и да су се уговорници споразумели да је стаза која иде до куће, ширине од 3м, заједничка са продавцем и да је бунар који је на међи са парцелом ИИИ заједнички. Допунским уговором од 15.09.1960. године потписаним од стране истих уговорника је констатовано да су се уговорници договорили да ЖЖ купи површину од 3м у дужини од „Ј куће па навише“ од 3м и да је ЖЖ исплатио уговорену купопродајну цену за наведену површину коју већ користи и у државини је.

Према катастарским подацима, до обнове премера у 1972. години кп .. и кп .. су вођене на име 33 из Претходно, решењем Народног одбора Општине Власотинце Одељење за финансије од 15.01.1960. године је констатовано да је са даном 26.12.1958. године као даном ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта национализовано и постала друштвена својина, поред осталог земљиште из поседовног листа бр. .. КО Власотинце, парцеле бр. .. и бр. ..., чији је сопственик на дан 25.12.1958. године била 33 из При изради обнове премера 1972. године спроведена је деоба, тако да је спајањем кп .. и дела кп .. настала овде спорна кп .., уписана у лн. бр. .. као улица, површине 209м², у својини Републике Србије, а као корисник уписана је Општина Власотинце. Према поседовном листу бр. .. од 07.11.2007. године предметна парцела је некатегорисани пут, својина Републике Србије - корисник Општина Власотинце. По детаљном урбанистичком плану из 1979. године наведена парцела представља јавну површину - некатегорисани пут.

Претходник тужиље ЖЖ водио је парницу против тужене Општине Власотинце, окончану правноснажном пресудом Општинског суда у Власотинцу П 646/98 од 08.12.1998. године којом је одбијен његов тужбени захтев за утврђење да је власник дела кп бр. .. у дужини од 34м и ширини 3м, на основу реализоване купопродаје из 1960. године са пок. 33 и на основу одржаја.

У листу непокретности бр. .. КО Власотинце варош кп. бр. .. површине 209м² уписана је као јавно грађевинско земљиште у својини Републике Србије, са правом коришћења Општине Власотинце.

Код изнетог стања ствари, правилно је другостепени суд одлучио о неоснованости тужбеног захтева за утврђење права трајног коришћења тужиље на делу спорне кп бр. .. КО Власотинце, са ослонцем на чињеницама да је предметна парцела настала од делова кп. бр. .. и кп бр. .. које су биле национализоване и постале друштвена својина на дан ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта 26.12.1958. године, те закључку да ранији власник након национализације више није могао да располаже земљиштем и пренесе правном претходнику тужиље, због чега се државина претходника тужиље и саме тужиље не може сматрати законитом, а да нема ни услова савесности државине оцењено је узимањем у обзир да тужилца није доказала да је спорни простор био у искључивој државини њеног претходника, да од ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о својинско-правним односима „Службени лист СРЈ“ бр. 29/96 од 26.06.1996. године до подошења тужбе у овој правној ствари 26.10.2007. године није протекао рок од 20 година, као и да у прилог закључку да државина на страни тужиље и њеног претходника након ступања на снагу овог закона није била савесна говори и чињеница да је њен правни претходник отац ЖЖ већ водио парнични поступак управљен на остварење стварних права на истој непокретности, те да је тужилца као и њен правни претходник знала односно морала знати да спорни део предметне парцеле не држи као

сопственик права коришћења, као ужег секторског права од права својине. Поред тога, према члану 17. Закона о јавној својини на стварима које представљају добра у општој употреби не може се стећи право својине одржајем. Имајући у виду да спорни простор припада парцели која по намени представља улицу, као добро од општег интереса сходно члану 10. став 2. Закона о јавној својини, тужбени захтев тужиље је и са тог разлога оцењен неоснованим. Уз одговарајуће образложење, тужба је одбачена у делу који не спада у судску надлежност.

Ревизијом тужиље неосновано се оспорава правилност и законитост пресуде другостепеног суда, за коју је тај суд дао потпуне и правилне разлоге које овај суд у потпуности прихвата. На парцели која по планском акту представља јавну површину-пут, не може се стећи право коришћења у корист одређеног лица, те ни на делу парцеле пута, независно од околности да ли је захваћен ограђивањем и поседом од стране одређеног лица и трајањем поседа, као ни у којем је режиму својине био пре ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“ бр. 52/58) и на основу тог закона донетог деклараторног решења НОО од 05.01.1960. године којим се утврђује да је са даном ступања на снагу закона 26.12.1958. године земљиште одређених парцела постало друштвена својина. Лишењем права својине ранијег сопственика престала су његова овлашћења да прометује земљиштем у било којем делу. На другачији закључак не утиче околност када је проведена књижна промена уписом државне својине. Имајући у виду изнето, као и околност да државина није била савесна на страни претходника тужиље који је преминуо ...2006. године, а да тај квалитет нема ни државина тужиље, из разлога који је другостепени суд ценио, правилно је пресудом другостепеног суда одлучено о захтевима стављеним у поступку, због чега су наводи изнети у ревизији тужиље оцењени неоснованим.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић